Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2025-0496

(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, en mr. H.G.M. Spitsbaard, secretaris)

Datum uitspraak	25 juni 2025
Klacht van	De consument
Tegen	Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., h.o.d.n. OHRA Schadeverzekeringen, verder te noemen de verzekeraar, waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand is overgedragen aan DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de uitvoerder
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit de wetgeving

Samenvatting

Rechtsbijstandverzekering. De consument heeft de uitvoerder verzocht om vergoeding van de door hem verschuldigde griffierechten in de procedures die hij namens zijn dochter voert tot kwijtschelding van haar studieschuld. Hij klaagt over het in eerste instantie ten onrechte weigeren van dekking, waardoor het griffierecht in de beroepsprocedure bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB) te laat is betaald en hij niet-ontvankelijk zal worden verklaard. De commissie stelt vast dat de CRvB nog geen uitspraak heeft gedaan en het dus nog niet vaststaat dat de consument door het niet tijdig betalen van het griffierecht niet ontvankelijk wordt verklaard. Daarbij komt dat door de consument onvoldoende is onderbouwd dat bij tijdige betaling van het griffierecht het beroep tot een gunstiger oordeel over het verzoek tot kwijtschelding van de studieschuld zou hebben geleid. Uit eerder door de consument gevoerde procedures is namelijk gebleken dat daarvoor vereist is dat er sprake is van nieuwe feiten en omstandigheden, maar die zijn door de consument niet gesteld. Er is daarom door hem niet aangetoond dat hij schade heeft geleden door de niet tijdige betaling van het griffierecht. De klacht van de consument is ongegrond, zijn vorderingen worden afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de uitvoerder; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van uitvoerder.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 Partijen hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument had in de periode van 16 maart 2023 tot 1 maart 2024 bij de verzekeraar een rechtsbijstandverzekering met gezinsdekking waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand was uitbesteed aan de uitvoerder.

2.2 Op 9 mei 2023 heeft de consument voor zijn dochter een verzoek tot kwijtschelding van haar studieschuld ingediend bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), een agentschap van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

2.3 Op 22 augustus 2023 heeft de consument namens zijn dochter de minister van OCW in gebreke gesteld in verband met het uitblijven van een beslissing op het kwijtscheldings-verzoek.

2.4 Per brief van 21 november 2023 heeft de minister van OCW erkend dat te laat is beslist op het kwijtscheldingsverzoek van 9 mei 2023 en geoordeeld dat een dwangsom van € 1.442,- is verbeurd.

2.5 Op 16 december 2023 heeft de consument namens zijn dochter beroep ingesteld bij de rechtbank tegen het niet tijdig nemen van een besluit op het kwijtscheldingsverzoek.

2.6 Op 19 januari 2024 heeft de minister van OCW het verzoek tot kwijtschelding afgewezen op grond van artikel 4:6 Algemene wet bestuursrecht (Awb)[1] omdat op 5 januari 2022 ook al een kwijtscheldingsverzoek was ingediend dat op 21 maart 2022 werd afgewezen, het bezwaarschrift op 6 oktober 2022 niet-ontvankelijk is verklaard en bij het verzoek van 9 mei 2023 geen nieuw gebleken of veranderde omstandigheden zijn vermeld.

2.7 Op 31 mei 2024 heeft de rechtbank uitspraak gedaan in de door de consument namens zijn dochter aangespannen procedure tegen de minister van OCW in verband met het niet tijdig beslissen op het verzoek van 9 mei 2023 tot kwijtschelding. Ten aanzien van het niet tijdig nemen van een beslissing heeft de rechtbank geoordeeld dat er geen procesbelang meer is omdat de minister van OCW inmiddels op 19 januari 20224 een beslissing had genomen. Het verzoek om toekenning van een dwangsom wordt afgewezen omdat er bij het besluit van 21 november 2023 al een bestuurlijke dwangsom is toegekend.

2.8 Het beroep tegen het niet tijdig nemen van een beslissing heeft op grond van artikel 6:20 Awb[2] mede betrekking op de inhoud van dat besluit, tenzij dit besluit geheel aan het beroep tegemoet komt.

---

[1] Zie voor de tekst van artikel 4:6 Awb de bijlage bij deze uitspraak
[2] Zie voor de tekst van artikel 6:20 de bijlage bij deze uitspraak

De rechtbank oordeelt daarom ook over de inhoud van het besluit en overweegt daarbij dat er al vaker kwijtscheldingsverzoeken zijn gedaan, bijvoorbeeld op 11 november 2020 en 18 februari 2021 en dat die verzoeken inhoudelijk zijn afgedaan en niet hebben geleid tot kwijtschelding. Bovendien is bij een van die verzoeken een medisch advies uitgebracht dat niet tot toewijzing van het kwijtscheldingsverzoek heeft geleid. Naar het oordeel van de rechtbank is het kwijtscheldingsverzoek van 9 mei 2023 terecht afgewezen op grond van artikel 4:6 Awb omdat er geen nieuwe feiten of omstandigheden aan het verzoek ten grondslag zijn gelegd.

2.9 Op 17 juni 2024 is door de Centrale Raad van Beroep (CRvB) aan de consument de ontvangst bevestigd van het door hem ingediende beroepschrift tegen de uitspraak van de rechtbank van 31 mei 2024.

2.10 Per brief van 21 juli 2024 heeft de consument een herinnering ontvangen tot betaling van het griffierecht van € 138,- voor de beroepsprocedure bij de CRvB , te voldoen binnen 4 weken na datum van de brief.

2.11 Per brief van 7 augustus 2024 heeft de consument om rechtshulp verzocht in het conflict van zijn dochter met DUO:

> *"Mijn inwonende dochter had mij gemachtigd om haar belangen in deze zaak te behartigen (zie kopie). Ik was in eerste instantie in beroep gegaan tegen het besluit op mijn bezwaarschrift bij de rechtbank te Overijssel. Ik had toen 187 euro voor de griffierechten betaald bij de rechtbank te Overijssel betaald want het ging om een procedure wegens het uitblijven van een besluit/bezwaarschrift (zie kopie uitspraak/ontvangst procedure). Ik ben in hoger beroep gegaan tegen deze uitspraak en ik moet de Centrale Raad van Beroep 138 euro betalen (zie kopie). Daarom zou ik u willen vragen of u de griffierechten in deze procedure zou willen vergoeden, want ik was toen bij u verzekerd tijdens deze procedure".*

2.12 Per e-mail van 14 augustus 2024 heeft de uitvoerder de consument geïnformeerd dat hij geen rechtsbijstand kon verlenen omdat de verzekering per 19 april 2023 was beëindigd. Na bezwaar van de consument waarin hij liet weten dat zijn verzekering pas op 1 maart 2024 was beëindigd, heeft de uitvoerder het verzoek van de consument inhoudelijk beoordeeld en het standpunt ingenomen dat de dochter van de consument om meerdere redenen geen aanspraak had op rechtsbijstand. De consument heeft ook hiertegen met succes bezwaar gemaakt. Per brief van 30 augustus 2024 heeft de uitvoerder de dekking erkend.

2.13 Per e-mail van 17 september 2024 heeft de uitvoerder de consument op basis van de beschikbare informatie voorgehouden dat hieruit blijkt dat eerdere verzoeken inhoudelijk zijn beoordeeld en niet hebben geleid tot kwijtschelding van de studieschuld en dat dit betekent dat er nieuwe feiten en omstandigheden moeten zijn om het beroep te kunnen honoreren.

De uitvoerder heeft de consument geïnformeerd dat hij de CRvB heeft verzocht om toezending van het procesdossier en na ontvangst daarvan contact te zullen opnemen over de kans van slagen van het hoger beroep. Ook werd het griffierecht voor de beroeps-procedure voldaan.

2.14 De CRvB heeft nog geen uitspraak gedaan op het door de consument ingestelde beroep tegen de uitspraak van de rechtbank van 31 mei 2024.

2.15 De uitvoerder heeft in de schriftelijke procedure bij Kifid zijn excuses aangeboden voor het feit dat het griffierecht voor de procedure bij de rechtbank niet was voldaan en verzocht om het IBAN-nummer op te geven waarop het bedrag van € 187,= kon worden overgemaakt. Nadat de consument dit IBAN-nummer heeft vermeld, is door de uitvoerder toegezegd het bedrag aan hem te zullen overmaken op dat rekeningnummer.

De klacht en vordering

2.16 De consument klaagt erover dat de uitvoerder in eerste instantie ten onrechte geen dekking verleende voor zijn rechtshulpverzoek. Doordat de uitvoerder in eerste instantie ten onrechte geen dekking verleende voor zijn rechtshulpverzoek is het griffierecht te laat betaald. De uitvoerder had hem om een machtiging moeten vragen om de procedure bij de CRvB van hem over te nemen. Dat heeft hij niet gedaan. Hij heeft geen bericht van de CRvB gekregen dat de jurist van de uitvoerder voor hem als gemachtigde optreedt. Door deze aan de uitvoerder toe te rekenen nalatigheden zal zijn beroepschrift niet ontvankelijk worden verklaard.

2.17 De consument vordert afkoop door de uitvoerder van zijn rechtshulpverzoek tegen een bedrag van € 5.000,- en vergoeding van het door hem aan de rechtbank betaalde griffierecht van € 187,- te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf 7 augustus 2024.

Het verweer

2.18 De uitvoerder heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Inleiding

3.1 Vast staat dat de uitvoerder in eerste instantie ten onrechte, eerst op formele grond (beëindiging van de verzekering) en daarna op meerdere inhoudelijke gronden, de dekking voor het rechtshulpverzoek van de consument heeft geweigerd en dat het griffierecht voor de beroepsprocedure bij de CRvB te laat is betaald.

3.2 De uitvoerder heeft in de procedure bij Kifid laten weten het vervelend te vinden dat hij zich vergist heeft ten aanzien van de dekking en dat dit niet had mogen gebeuren.

De uitvoerder heeft daarvoor excuses aangeboden en ook aangeboden het griffierecht voor de rechtbankprocedure alsnog aan de consument te betalen. Dit neemt echter niet weg dat de commissie de volgende vragen moet beantwoorden:
1. Is de uitvoerder gehouden tot de gevorderde afkoop? 2. Heeft de consument schade geleden als gevolg van het te laat betalen van het griffierecht voor de beroepsprocedure? 3. Moet de uitvoerder de wettelijke rente betalen over het door de consument betaalde griffierecht van € 187,- vanaf 7 augustus 2023?

Is de uitvoerder gehouden tot afkoop?

3.3 De commissie volgt de uitvoerder in zijn verweer dat hij bevoegd is tot afkoop, maar niet verplicht. Afkoop is geen recht van de consument en de uitvoerder kan daartoe dus niet worden gehouden.[3] De vordering van de consument tot betaling van een afkoopsom is daarom ongegrond.

Heeft de consument schade geleden door het te laat betalen van het griffierecht?

3.4 Er is in de beroepsprocedure bij de CRvB nog geen uitspraak gedaan. Het staat daarom (nog) niet vast dat het door de consument ingestelde beroep niet-ontvankelijk wordt verklaard omdat het griffierecht te laat is betaald. De commissie volgt daarbij de uitvoerder in zijn verweer dat zelfs indien de CRvB het beroep om die reden niet ontvankelijk zou verklaren, er door de consument onvoldoende is onderbouwd dat bij tijdige betaling van het griffierecht het beroep tot een gunstiger oordeel over het verzoek tot kwijtschelding van de studieschuld zou hebben geleid. Uit eerder door de consument gevoerde procedures is gebleken dat daarvoor vereist is dat er sprake is van nieuwe feiten en omstandigheden, maar die zijn door de consument niet gesteld. Er is daarom door hem niet aangetoond dat hij schade heeft geleden als gevolg van het te laat betalen van het griffierecht. De andere weren die de uitvoerder nog heeft aangevoerd kunnen daarom hier onbesproken blijven.

Verschuldigdheid wettelijk rente griffierecht rechtbank.

3.5 Voor verschuldigdheid van wettelijke rente is vereist dat de schuldenaar in verzuim is. In dit geval is er geen termijn voor nakoming afgesproken, de nakoming is ook niet blijvend onmogelijk en de schuldenaar heeft niet medegedeeld dat hij niet zal nakomen. Daarom is een ingebrekestelling nodig, een schriftelijke aanmaning waarin de schuldenaar nog een redelijke termijn wordt gegeven om tot betaling over te gaan. De consument heeft de uitvoerder niet in gebreke gesteld. De commissie volgt de uitvoerder in zijn verweer dat het verzuim niet is ingetreden en er geen wettelijke rente verschuldigd is. De vordering van de consument tot vergoeding van de wettelijke rente is daarom ongegrond.

[3] Zie ook GC Kifid 2024-0164 te vinden op www.kifid.nl

Conclusie

3.6 De klacht van de consument is ongegrond en zijn vorderingen zullen worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vorderingen af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit de wetgeving

Algemene Wet Bestuursrecht

Hoofdstuk 4 Bijzondere bepalingen over besluiten

Artikel 6

1. Indien na een geheel of gedeeltelijk afwijzende beschikking een nieuwe aanvraag wordt gedaan, is de aanvrager gehouden nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden te vermelden.
2. Wanneer geen nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden worden vermeld, kan het bestuursorgaan zonder toepassing te geven aan artikel 4:5 de aanvraag afwijzen onder verwijzing naar zijn eerdere afwijzende beschikking.

Hoofdstuk 6 Algemene bepalingen over bezwaar en beroep

Artikel 20

1. Indien het beroep zich richt tegen het niet tijdig nemen van een besluit, blijft het bestuursorgaan verplicht dit besluit te nemen, tenzij de belanghebbende daarbij als gevolg van de beslissing op het beroep geen belang meer heeft.
2. Het bestuursorgaan stelt een besluit als bedoeld in het eerste lid onverwijld ter beschikking aan het orgaan waarbij het beroep aanhangig is.
3. Het beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit heeft mede betrekking op het alsnog genomen besluit, tenzij dit geheel aan het beroep tegemoet komt.
4. De beslissing op het beroep kan echter worden verwezen naar een ander orgaan waarbij bezwaar of beroep tegen het alsnog genomen besluit aanhangig is, dan wel kan of kon worden gemaakt of ingesteld.
5. Het beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit kan alsnog gegrond worden verklaard, indien de indiener van het beroepschrift daarbij belang heeft.